

Toimintakertomus 2012

Maataloustuottajain Kaakkois-Suomen Liitto
MTK-Kaakkois-Suomi

Sisällysluettelo

1. Puheenjohtajan katsaus

2. MTK-Kaakkois-Suomi

2.1 Arvot ja toiminta-ajatus

2.2 Tietoja toimialueesta

2.3 Maatalouden rakenne Kaakkois-Suomessa

2.4 Maatilojen rahavirrat Kaakkois-Suomessa

3. MTK-Kaakkois-Suomen jäsenet ja hallinto

3.1 Jäsenet

3.2 Kunniajäsenet

3.3 Tuottajayhdistykset ja jäsenmäärät

3.4 Liiton hallinto, toimihenkilöt ja tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

3.4.1 Johtokunta

3.4.2 Eteläisten MTK- liittojen valiokunnat

3.4.3 Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta

3.4.4 Tilin- ja toiminnantarkastajat

3.4.5 Toimitilat

3.4.6 Toimihenkilöt

3.4.7 Edustajat MTK:ssa

3.4.8 MTK:n valiokunnat

3.4.9 Tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

4. Vuoden 2012 toiminta

4.1 Koulutukset ja tapahtumat

4.2 Kuluttajatyö

4.3 Hanketyö

4.4 Kannanotot

4.5 Liiton kokoukset

4.6 Johtokunnan kokoukset

4.7 Edustus toimielimissä ja hankkeissa

5. Maaseutunuoret

6. Sektorikohtaiset katsaukset

6.1 Vilja

6.2 Maito

6.3 Liha

6.4 Luomu

6.5 Ympäristö- ja maapolitiikka

6.6 Sosiaalipolitiikka

7. Liiton talous

7.1 Tuloslaskelma ja tase

7.2 Tilintarkastuskertomus

8. Jäsenedut

1. Puheenjohtajan katsaus

Viljelijä on luonnon armoilla. Tämä tosiasia tuli jälleen todistetuksi vuonna 2012. Keväällä päästiin toukokuuhun melko normaaliin aikaan ja kesäkin oli sääolosuhteiltaan suotuisa. Sen sijaan syksyn sää sateiden alettua oli todella vaikea. Pitkiin aikoihin ei Kaakkois-Suomen alueella ole jäänyt niin paljon satoa korjaamatta pelloille. Tämä vaikuttaa luonnollisesti niin taloudellisesti kuin seuraavan vuoden viljelyn suunnittelussakin. Osa viljelijöistä sai sadon korjattua ennen sateiden alkua ja sadosta tuli hyvä määrältään sekä laadultaan.

Tuottajahinnoista maito pysyi vuonna 2012 melko samalla tasolla. Lihojen ja viljojen hinnoissa tapahtui lievää nousua vuoden aikana kuten myös kananmunissa. Vastaavasti tuottajien hinnat nousivat leikaten hintojen noususta tulevan hyödyn. Eniten nousivat eläinten rehut ja lannoitteiden sekä maanparannusaineiden hinnat. Maatalouden kannattavuuden kannalta olisi tuottajien hintojen nousu käännettävä pian pienemmäksi kuin tuottajahintojen nousu.

Metsätaloudessa puuta on myyty vuoden 2012 aikana melko tasaisesti, kun myrskytuhojen puukaupat poistuivat markkinoilta. Puun hinnoissa ei ole tapahtunut suurta muutosta.

Maatalouden rahoitusta leikattiin osana Suomen hallituksen säästötalkoita. Kaikkiin muihinkin aloihin tehdyt säästöt ja leikkaukset vaikuttavat lähes poikkeuksetta myös maa- ja metsätalouteen. Epävarmuutta alaan tuo myös EU:n seuraavan ohjelmakauden suunnittelu ja sen sisällön epätietoisuus.

Paikallistasolla syksyn kuntavaalit ja valitut uudet kuntapäättäjät ovat ratkaisevassa asemassa päättämässä maa- ja metsätalouden asioista kunnissa. Kunnissa päätetään monista maa- ja metsätalouteen liittyvistä määräyksistä. Yhteydenpito kuntapäättäjiin etenkin yhdistystasolla, mutta myös liitossa, on tärkeää.

Liiton toiminnassa on menossa hyvä meininki. Meillä on kaksi hanketta meneillään: Kaakkois-Suomen maaseudun nykytila ja tulevaisuuden näkymät ja Maatilojen turvallisuus Kaakkois-Suomessa -koulutushanke. Molemmat hankkeet tähtäävät maa- ja metsätalouden kehittämiseen alueella. Onnistunut tapahtuma oli ruokatempaus marraskuussa Lappeenrannassa. Positiivisella tavalla pystyttiin tuomaan esiin epäkohtia tuottajahinnan suhteesta kuluttajahintoihin. Selkeämpien alkuperämerkintöjen kampanja huhtikuussa oli myös onnistunut.

Liittokokous Savonlinnassa oli MTK:n tärkein tapahtuma viime vuonna. Liittokokouksessa linjattiin yhdistyksen toimintalinjoja ja kokouksessa päätettiin tulevaisuuden ohjelmista. Niitä olivat Yhteiskunnallisen vaikuttamisen ohjelma, Markkinavaikuttamisen ohjelma ja MTK-järjestön kehittämisohjelma. Nämä ohjelmat pyrkivät vastaamaan tulevaan kasvavan väestön ruoan ja energian tarpeeseen. Vastuullinen tapa harjoittaa vihreitä elinkeinoja on hyvä pohja ohjelmien toteuttamiseen.

Haluan kiittää kaikkia jäseniä, liiton ja yhdistysten luottamushenkilöitä ja toimihenkilöitä hyvästä työstä viime vuonna. Haluan kiittää myös hyvästä yhteistyöstä kaikkia yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä. Seuraava vuosi yhdistysten vuotena tuo lisää haasteita, mutta hyvällä yhteistyöllä saadaan paljon aikaan.

Kari Niemi
MTK-Kaakkois-Suomen johtokunnan puheenjohtaja

2. MTK-Kaakkois-Suomi

2.1 Arvot ja toiminta-ajatus

Liiton toiminnan arvot

Maataloustuottajain Kaakkois-Suomen Liitto, MTK-Kaakkois-Suomi, toimii alueellaan jäsentensä, maa- ja metsätaloustuottajien ja maaseutuyrittäjien etujen valvojana. Liiton toiminnalle on hyväksytty seuraavat arvot:

Maahenki
Asiantuntevuus
Tulevaisuushakuisuus
Sisäinen tasa-arvo

Liiton toiminta-ajatus

MTK-Kaakkois-Suomen tehtävänä on turvata jäsentensä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä kehittää niitä.

Liitto vaikuttaa alueellisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kunta-, alue- ja valtakuntatasolla tehtäviin päätöksiin tavoitteena taata perusjäsenille tasavertaiset toimintamahdollisuudet.

2.2 Tietoja toimialueesta

Liiton päätoimialueen muodostavat Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat. Kymenlaakson maakunnan maapinta-ala on 5.148 km², asukasluku 181 000 ja asukastiheys n. 35 asukasta neliökilometrillä (31.12.2012, lähde: Tilastokeskus). Kymenlaaksossa on kolme kaupunkia: Kouvola, Kotka ja Hamina.

Etelä-Karjalan maakunta on maapinta-alaltaan 5.329 km². Asukasluku Etelä-Karjalassa on 132 000 ja asukastiheys n. 25 asukasta neliökilometrillä (31.12.2012, lähde: Tilastokeskus). Etelä-Karjalassa on kaksi kaupunkia: Lappeenranta ja Imatra.

MTK-Kaakkois-Suomen toiminta-alue käsittää kaikkiaan seuraavat 18 kuntaa: Hamina, Iitti, Imatra, Kotka, Kouvola, Lappeenranta, Lemi, Loviisa, Luumäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyhtää, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Virolahti.

2.3 Maatalouden rakenne Kaakkois-Suomessa

Tukea hakeneiden tilojen määrä oli 3.752 kappaletta ja ne jakautuivat vuonna 2012 Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella tuotantosuunnittain seuraavasti:

Tuotantoosuunta	Lypsykarjatalous	Muunautakarjatalous	Sikatalous	Siipikarjatalous	Muu kotieläintalous	Viljanviljely	Erikoiskasvi-tuotanto	Kasvi-huone-tuotanto	Muu kasvi-tuotanto	Muu tuotanto	Yhteensä
Tiloja/kpl	480	173	54	8	162	2.258	97	75	404	41	3.752
%	12,79	4,61	1,44	0,21	4,32	60,18	2,59	2,0	10,77	1,09	100

(Lähde: MMM/Tike 2012)

Maankäyttölajit (v. 2011):

	Pelto ja puutarha	Vuokrapeltoa	Peltoa viljeltynä	Luonnonniitty ja laidun	Metsämaa	Muu maa	Yhteensä
Hehtaareja	140.484	46.263	139.985	424	172.068	21.694	334.670

(Lähde: Matilda-Maataloustilastot 2012)

2.4 Maatilojen rahavirrat Kaakkois-Suomessa

Maatilatalous on alueella merkittävä elinkeino. Rahavirrat jakautuivat seuraavasti (Lähde: Suomen Gallup Elintarviketieto Oy):

Maatilojen rahavirrat, milj. €

	2011	2012
MAITO	45,8	46,50
NAUDANLIHA	7,6	7,30
SIANLIHA	7,1	7,42
MUU LIHA	0,1	0,09
KANANMUNAT	0,8	0,75
<i>kotieläintulot</i>	61,4	62,6
VILJAT	16,4	17,24
MUUT KASVIT	12,2	10,99
<i>kasvinviljelytulot</i>	28,6	28,23
<i>MAATALOUDEN MYYNTITULOT</i>	90,1	90,31
MAATALOUDEN TULOTUET	96,3	98,71
<i>MAATILATALOUDEN TULOT</i>	186,4	189,02
METSÄTULOT (MAANV.)	35,4	41,59
SIVUANSIOT /LIITÄNNÄISELINKEINOT	99,1	105,91
<i>KAIKKI TULOT</i>	320,9	336,52

3. MTK- Kaakkois-Suomen jäsenet ja hallinto

3.1 Jäsenet

Kertomusvuoden ajan liiton jäsenenä on ollut 19 maataloustuottajain yhdistystä. Lisäksi Etelä-Karjalan Osuuspankki, Lihakunta, LSO-osuuskunta, ProAgria Etelä-Karjala, Tuottajain Maito, Kymenlaakson Agrimarket, Kymenlaakson Lihanautakerho, Kymenlaakson Sikatalouskerho sekä Kaakon ja Kymenlaakson metsänhoitoyhdistykset ovat olleet liiton yhteisöjäseninä.

3.2 Kunniajäsenet

Kunniajäseniä ovat: Kunnallisneuvos Heikki Kokko, mv. Viljo Mattinen, mv. Ossi Illukka ja mv. Pentti Kallela. Liiton kunniapuheenjohtaja on talousneuvos Valio Sopenen.

3.3 Tuottajayhdistykset ja jäsenmäärät

Henkilöjäseniä on ollut yhteensä vuosina 2011/2012 seuraavasti: 10175/9861 kappaletta. Yhdistysten jäsenmäärät olivat seuraavat:

Yhdistys	Jäseniä 2011/2012	Yhdistys	Jäseniä 2011/2012
Anjalankoski	1043/1022	Parikkalan seutu	717/693
Elimäki	687/670	Pyhtää	206/207
Iitti	543/539	Ruotsinpyhtää	166/166
Jaala- Kuusankoski	373/366	Savitaipale	388/378
Joutseno	524/522	Suomenniemi	88/83
Kymi	197/188	Taipalsaari	304/306
Lappee	1119/1017	Valkeala	715/702
Lappeenranta	61/59	Vuoksi	732/696
Lemi	278/265	Kaakko	1620/1568
Luumäki	415/414		

3.4 Liiton hallinto, toimihenkilöt ja tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

3.4.1 Johtokunta

Toimintavuonna 2012 liiton johtokunnan jäsenet olivat seuraavat:

Reino Parkko, puheenjohtaja
Kari Niemi, varapuheenjohtaja

Marketta Aro, jäsen
Anni Kekki, jäsen
Tero Kiviaho, maaseutunuorten edustaja
Jaakko Koskinen, jäsen
Timo Neuvonen, jäsen
Risto Sairanen, jäsen
Antti Suonio, jäsen
Arto Vuorela, jäsen
Matti Seitsonen, MTK:n johtokunnan jäsen
Jouni Muukka, MTK:n valtuuskunnan jäsen
Pekka Helkala, MTK:n valtuuskunnan jäsen

3.4.2 Eteläisten MTK-liittojen valiokunnat

MTK-Kaakkois-Suomi oli toimintavuonna mukana MTK-Hämeen, MTK-Uusimaan sekä NSP:n (Nylands Svenska Producentförbund) kanssa yhteisissä valiokunnissa seuraavasti:

Lihavaliokunta

Risto Sairanen, Luumäki
Ville Savelainen, Iitti

Luomuvaliokunta

Mika Ala-Outinen, Savitaipale
Marketta Aro, Jaala-Kuusankoski

Maitovaliokunta

Timo Neuvonen, Parikkala
Reino Parkko, Elimäki

Sosiaalipoliittinen valiokunta

Helena Pesonen, Vuoksi
Jouni Muukka, Savitaipale

Verovaliokunta

Jaakko Koskinen, Kaakko
Pekka Vihtonen, Lappee

Viljavalioikunta

Juhani Laihia, Vuoksi
Arto Vuorela, Pyhtää

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Antti Suonio, Lemi
Kari Niemi, Valkeala

Maaseutuyrittäjävaliokunta

Jarmo Rautio, Vuoksi
Kari Niemi, Valkeala

3.4.3 Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta

Toimivuonna 2012 nuorten valiokunnan jäsenet olivat tuottajayhdistyksittäin seuraavat:

Yhdistys	varsinainen edustaja	varaedustaja
Anjalankoski	Henna Pekala	Matti Seitsonen
Elimäki	Mia Ylä-Outinen	Eija Hannula
Iitti	Tero Kiviaho	Juha Talikka
Jaala-Kuusankoski	Esa Lehtinen	Juho Stauffer
Kymi	Olli Marttila	Marita Vanhala
Pyhtää	Juha Muuronen	Lars Jespars
Valkeala	Mikko Mattila	Heli Knuuttila
MTK-Kaakko	Juha Kivelä ja Asko Laapas	Heli Hollanti
Joutseno	Matti Kymäläinen	Heikki Pukero
Lappee	Pekka Helkala	Eija Räikkönen
Lemi	Esa Kiiski	Susanna Suonio
Luumäki	Anni Simola	Timo Töyrylä
Parikkala	Johannes Neuvonen	Juho Anttonen
Savitaipale	Antti Suurkaulio	Janne Jukkara
Suomenniemi	Antti Kohopää	Ville Viitikka
Taipalsaari	Harri Kontunen	Simo Vitikainen
Vuoksi	Helena Pesonen	Heikki Inkinen

3.4.4 Tilin- ja toiminnantarkastajat

Liiton tilintarkastajana on vuonna 2012 toiminut Jarmo Kunttonen (HTM) ja varatilintarkastajana Pasi Waris (KHT), toiminnantarkastajana on toiminut Risto Talonpoika ja varatoiminnantarkastajana Janne Kinttu.

3.4.5 Toimitilat

MTK-Kaakkois-Suomi omistaa liikehuoneistot Kouvolassa Maa- ja Metsätalossa osoitteessa Hovioikeudenkatu 16 sekä Lappeenrannassa Viljelytalossa osoitteessa Pormestarinkatu 6. Toimistotiloja on Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA:n asiamiehille sekä Lappeenrannassa että Kouvolassa.

3.4.6 Toimihenkilöt

Liiton toimihenkilöt vuonna 2012 olivat:
Toiminnanjohtaja Pauliina Okkonen (äitiyslomalla 22.8.2011 alkaen)

Vt. toiminnanjohtaja Tuula Dahlman (1.8.2011 alkaen)

Kenttäpäällikkö Eeva Saarikorpi (28.2.2011 alkaen)

Kenttäpäällikkö Marjut Henttonen (1.9.2011 alkaen)

3.4.7 Edustajat MTK:ssa

Toimintavuonna 2012 liitolla oli seuraavat edustajat MTK:n valtuuskunnassa ja MTK:n johtokunnassa:

MTK:n valtuuskunta

Reino Parkko, liiton puheenjohtaja, Elimäki
Jouni Muukka, Savitaipale
Pekka Helkala, Lappee

MTK:n johtokunta

Matti Seitsonen, Anjalankoski

3.4.8 MTK:n valiokunnat

Toimintavuonna 2012 liitolla oli seuraavat edustajat MTK:n valiokunnissa:

Tuotantotalousvaliokunta

Vesa Lapatto, Savitaipale

Verovaliokunta

Pekka Vihtonen, Lappee

Lihavaliokunnan nautajaosto

Juha Kärpänen, Parikkala

Lihavaliokunnan sikajaosto

Ville Savelainen, Iitti

Sosiaalipoliittinen valiokunta

Helena Pesonen, Vuoksi

Energiavaliokunta

Kimmo Jokiranta, Elimäki

Aluekehitysvaliokunta

Risto Sairanen, Luumäki

Maitovaliokunta
Reino Parkko, Elimäki

3.4.9 Tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

Tuottajayhdistysten hallinnossa ovat toimineet yhdistyksittäin seuraavat henkilöt:

Anjalankoski

Matti Seitsonen, pj.

Riikka Suutari, siht.

Elimäki

Reijo Käki, pj.

Raija Mettälä, siht.

Iitti

Minna Pitkänen, pj.

Juha Talikka, siht.

Jaala-Kuusankoski

Leena Väärälä-Vesa, pj.

Tapani Mikkola, siht.

Joutseno

Pasi Parvinen, pj.

Kari Pettinen, siht.

Kymi

Matti Hippala, pj.

Timo Vanhala, siht.

Lappee

Risto Talonpoika, pj.

Hanna Puolakka, siht.

Lappeenranta

Jari Makkonen, pj.

Pauli Löppönen, siht.

Lemi

Esa Kiiski, pj.

Susanna Suonio, siht.

Luumäki

Eino Juvakka, pj.

Jarmo Strandman, siht.

Kaakko

Jaakko Koskinen, pj.

Pirjo Seppälä, siht.

Päivi Peltola, varasiht.

Parikkalan seutu

Vesa Parvinen, pj.

Päivi Kosonen, siht.

Pyhtää

Arto Vuorela, pj.

Thomas Vintervik, siht

Ruotsinpyhtää

Jukka Penttilä, pj.

Sakari Salmela, siht.

Savitaipale

Jouni Muukka, pj.

Kati Noppa, siht.

Suomenniemi

Jussi Karhula, pj.

Pekka Halinen, siht.

Taipalsaari

Ilpo Kolhonen, pj.

Sari Kantonen, siht.

Valkeala

Kari Niemi, pj.

Matti Kousa, siht.

Vuoksi

Heikki Liukkonen, pj.

Minna Nikko, siht.

4. Vuoden 2012 toiminta

MTK-Kaakkois-Suomi järjesti jäsenilleen toimintavuoden aikana koulutusta ja lukuisia erilaisia tapahtumia. Samoin liitto osallistui aktiivisesti yhteistyöhön muiden toimijoiden ja organisaatioiden kanssa. Myös tiedottaminen, kuluttajatyö ja yhteydenpito päättäjiin oli aktiivista.

4.1. Koulutukset ja tapahtumat

Verokoulutuspäivät järjestettiin helmikuussa 2012 sekä Kouvolassa että Lappeenrannassa. Kouluttajana toimivat veroasioista vastaava johtaja Timo Sipilä MTK:sta ja paikallisen verohallinnon edustajat. Koulutuksen tavoitteena oli verotukseen liittyvän osaamisen vahvistaminen sekä muutosten päivittäminen yrittäjille.

Helmikuussa toteutettiin myös julkisten hankintojen koulutuspäivä yrittäjille yhteistyössä julkisista hankinnoista vastaavien asiantuntijoiden kanssa. Päivän tavoitteena oli hankintatietouden lisääminen konkreettisin esimerkein. Koulutuspäivän aiheina olivat mm. hankintailmoitukset ja tarjouspyynnöt ja niiden laatiminen.

EU-avustajien koulutus järjestettiin kahtena päivänä: Kymenlaaksossa 7.3. ja Etelä-Karjalassa 9.3. Kouluttajana toimi EU:n ja kansallisten tukien tukiasiantuntija Leena Ala-Orvola MTK:sta sekä ELY-keskuksen ja kuntien edustajat.

Tukitietokoulutuksia järjestettiin ProAgria Kymenlaakson ja ProAgria Etelä-Karjalan kanssa yhteistyössä liiton jokaisen tuottajayhdistyksen toimialueella. Koulutusten yhteydessä useimmat tuottajayhdistykset pitivät myös kevätkokouksensa.

MTK-Kaakkois-Suomen maaseutunuoret järjestivät maaliskuussa ulkoilupäivän Joutsenon Myllymäen laskettelukeskuksessa. Päivä oli hyvin suosittu ja innokkaita laskettelijoita sekä hiihtäjiä oli paikalla reilu sata henkeä.

Puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelukunta kokoontui vuoden 2012 aikana kaksi kertaa; 23.3. ja 29.10. Päivien aikana yhdistysten toimijoille esiteltiin liiton ajankohtaisia tapahtumia ja kerrottiin mm. uuden EU-ohjelmakauden 2014-2020 valmisteilla olevasta Kaakkois-Suomen maaseutuohjelmasta ja siihen liittyvästä liiton hankkeesta. Myös tuleva 'Yhdistysten vuosi 2013' järjestön teemavuosi oli vahvasti esillä erityisesti syksyn neuvottelukunnan kokouksessa. Kyseiseen tilaisuuteen saatiin 'Yhdistysten Vuosi 2013' työryhmän puheenjohtaja Timo Kankaanpää alustamaan aiheesta. Teemavuoteen sisältyy eri tavalla toteutettavia tempauksia ja työtä jäsenten ja kuntapäätäjien kanssa. Päivillä suunniteltiin myös yhdessä kuluttajatapahtumia.

4.2 Kuluttajatyö

Kevään 2012 kuluttajatapahtuma toteutettiin yhteistyössä Suomen Elintarviketyöläisten liiton kanssa. Tapahtuman teemana oli ruoan alkuperä ja alkuperämerkinnät. Kampanja toteutettiin liiton alueella neljällä paikkakunnalla, Kotkassa, Kouvolassa, Lappeenrannassa ja Parikkalassa. Tapahtumassa yhdistysten toimijat jalkautuivat elintarvikeliikkeisiin keskustelemaan kuluttajien kanssa ja viemään tietoa alkuperämerkintöjen tärkeydestä.

Liitto yhteistyössä Tuottajain Maidon kanssa järjesti keväällä 'Lehmien laitumelle lasku' -tapahtumia kolmella tilalla, Kouvolassa, Parikkalassa ja Lappeenrannassa. Tapahtumat keräsivät runsaasti osallistujia, saivat positiivista julkisuutta ja onnistuivat kaiken kaikkiaan erinomaisesti.

Kummitilatoiminta liiton alueella pääsi toimintavuonna vauhtiin, kun Lappeenrannan kaupunginjohtaja Kimmo Jarva otti kutsun vastaan ja ryhtyi tilakummiksi joutsenolaisten Satu ja Pasi Parvisen lypsykarjatilalla. Kaupunginjohtaja kävi tutustumiskäynnillä Parvisen tilalla heinäkuussa ja samalla sai selvityksen maidontuottajaperheen nykypäivän arjesta ja haasteista. Syksyllä tilalla syntynyt lehmävasikka sai kumminsa nimen.

Syksyllä kuntavaalien aikaan liitto järjesti yhdessä muiden paikallisten yrittäjäjärjestöjen, EK:n, SY:n ja Kauppakamarin kanssa kuntavaalitulaisuuksia. Niiden kohderyhmänä olivat ensisijaisesti tulevat kuntapäätäjät ja -vaaliehdokkaat, mutta paikalle tuli myös muita yhteistyötahojen edustajia ja kuntalaisia. Tilaisuuksissa käytiin vilkasta keskustelua aluepolitiikasta ja aluetalouden merkityksestä.

Vuoden toinen suuri kuluttajatapahtuma, 'Epäreilun kaupan' kampanja, järjestettiin 14.11. Lappeenrannassa. Mukana tapahtumapäivässä oli useita aktiivisia yhdistysten jäseniä myymässä kuluttajille elintarvikkeita tuottajahintaan ja keskustelemassa tuottajan osuudesta kotimaisen ruoan hinnassa. Tapahtuma keräsi valtaisan yleisön ja tuotteet myytiin nopeasti loppuun.

Tavoitteena oli avata ruuan hinnanmuodostuksen jakautumista epätasaisesti teollisuuden, kaupan ja tuottajien kesken. Tavoitteessa onnistuttiin hyvin ja 'Epäreilun kaupan' kampanjapäivän anti oli kaikin puolin erittäin onnistunut. Lappeenrannan tapahtuma sai runsaasti positiivista julkisuutta mm. valtakunnan uutislähetyksessä.

4.3 Hanketyö

MTK-Kaakkois-Suomi sai toimintavuonna näkyvän roolin uuden EU-ohjelmakauden 2014-2020 valmistelussa. Liitto toteutti noin kahdeksan kuukautta kestäneen hankkeen, joka liittyi ajankohtaiseen valtakunnalliseen ja EU- tason asiaan: nykyinen ohjelmakausi on loppuvaiheessa ja uutta valmistellaan.

Hankkeen nimi oli 'Kaakkois-Suomen maaseudun nykytila ja tulevaisuuden näkymät'. Hanke alkoi 23.5.2012 ja kesti vuoden loppuun. Hanke työllisti keskimäärin liiton yhden toimihenkilön kyseessä olleen ajan.

Paikallisella ja maakuntatasolla hankkeessa selvitettiin ja analysoitiin kaakkoissuomalaisen maaseudun tilaa. Osana hanketyötä olemassa olevaa tietoa ja tutkimuksia sekä aiempien hankkeiden tuloksia ja johtopäätöksiä käytiin läpi ja koottiin yhteen. Hanke toimi ja toimii lähivuosina pohjana tuleville linjauksille ja se avasi keskustelunaiheita uuden ohjelmakauden suunnittelua varten.

Hankkeen aikana liito järjesti useita työpajoja viljelijöille ja muille maaseudun toimijoille sekä maa- ja metsätalouden asiantuntijoille kartoittaakseen nykytilannetta ja tulevaisuuden näkymiä. Työpajojen anti oli monipuolinen ja asetti paikalliset toimijat saman pöydän ääreen pohtimaan omaa ja naapurin roolia kehittämistyössä.

Hankkeen tuloksena laadittiin tehdystä työstä kirjallinen selvitys, jonka pohjalta alueen toimijat voivat ottaa suuntaviivoja oman toimintansa suunnitteluun. Selvitys on jo osittain jaettu ja sitä tullaan jakamaan maaseudun kehittämisessä mukana oleville yrittäjille ja organisaatioille.

Hanke loi puitteet aiempaa tiiviimmälle yhteistyölle ja eri tahojen tekemisten koordinoimiselle jatkossa. Hankkeen vaikutuksista voidaankin yhteenvetona mainita, että edellytykset uudenaikaiselle ajatustenvaihdolle ja yhdessä tekemiselle Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnissa ovat olemassa. Hyödynsaajina ovat siten maa- ja metsätalouden harjoittajat sekä maaseutuyrittäjät koko Kaakkois-Suomen alueella.

MTK-Kaakkois-Suomi oli toimintavuonna edelleen osallisena 'Maatilojen Turvallisuus' - hankkeessa, joka on koulutushanke ja tarjoaa erilaisia tilan turvallisuuden lisääntymiseen tähtäviä koulutuksia kaakkoissuomalaisille maataloille. Koulutusten aiheina ovat olleet esimerkiksi tulityökoulutukset, ensiapu, tilan taloudellisten riskien kartoittaminen, pelastussuunnitelmien teko ja eläinten tautiriskit.

4.4 Kannanotot

MTK-Kaakkois-Suomi teki toimintavuonna lukuisia lausuntoja ja antoi kommentteja. Kannanotot ovat saaneet myös julkisuutta tiedotusvälineiden kautta ja ne löytyvät liiton kotisivuilta. Samoin kotisivuilta löytyvät liiton tiedotteet, jotka nekin ovat saaneet hyvin julkisuutta.

Liiton kannanotot:

- 24.2.2012 Lausunto 'Kunnallishallinnon rakenne' -työryhmän selvitykseen
- 30.3.2012 Lausunto Lappeenrannan eteläisen alueen osayleiskaavaaluonnokseen
- 20.4.2012 Lausunto Kotkan tuulivoimahankkeesta
- 3.5.2012 Maitovaliokunnan kannanotto: työhyvinvointi
- 3.5.2012 Maitovaliokunnan kannanotto: 141-tuen jatkuminen
- 9.5.2012 Lausunto Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen asiakirjaan Itämeren tila yhdessä paremmaksi
- 22.5.2012 Kommentit Vuoksen vesienhoitoalueen ohjelmaan
- 22.5.2012 Kommentit Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen ohjelmaan
- 29.8.2012 Kannanotto kotieläintilojen peltoalaperusteisten tukien aiheuttamista ongelmista
- 30.10.2012 Vetoamus maa- ja metsätalous-, sekä maaseutuyrittäjyyskoulutuksen jatkamisen puolesta Etelä-Karjalassa
- 7.11.2012 Kommentit Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toiminnallisiin tulossopimuksiin
- 7.11.2012 Kommentit Kouvolan kaupungin ja Iitin kunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnokseen
- 26.11.2012 MTK:n eteläisten liittojen maitovaliokunnan kannanotto: 141-tuen jatkuminen
- 28.11.2012 Lausunto Kymenlaakson maakuntakaavan, kauppa ja merialue, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- 20.12.2012 Lausunto Kotkan tuulivoimahankkeet, Kotka Hallan ja Kotka Mills Oy:n tehdasalue, ympäristövaikutusten arviointiselostus
- 20.12.2012 Lausunto Vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä Vuoksen vesienhoitoalueella 2016-2021
- 20.12.2012 Lausunto Vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021

4.5. Liiton kokoukset

MTK-Kaakkois-Suomen vuosikokous pidettiin 13.4.2012 Kouvolan Kasarminmäellä. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Reino Parkko, joka puheessaan muistutti ajankohtaisten maatalouspoliittisten aiheiden ohella työssä jaksamisen merkityksestä ja yhteisöllisyyden voimasta. Kokousesitelmän piti MTK:n johtokunnan 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen. Puheen pääsisältö koski maatalouden huonoa kannattavuutta ja sen vaikutuksia kotimaisten elintarvikkeiden saatavuuteen.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Päivi Kelkka (Anjalankosken yhdistys) ja sihteerinä vt. toiminnanjohtaja Tuula Dahlman. Kokouksessa käsiteltiin vuoden 2011 tilit ja toimintakertomus. Kokousedustajat hyväksyivät tilit ja toimintakertomuksen ja myönsivät vastuuvapauden tilivelvollisille.

MTK-Kaakkois-Suomen syyskokous pidettiin 3.12.2012 Lappeenrannassa. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Reino Parkko, joka avauspuheessaan totesi viljelijän ammatin arvostuksen olevan nyt korkealla. MTK:n järjestämä 'Epäreilun kaupan kampanjan' onnistuminen oli hyvä osoitus arvostuksen noususta ja kuluttajien tuesta. Kokouksesitelmän piti MTK:n johtokunnan erityisavustaja Paula Viertola. Hän painotti vihreiden elinkeinojen merkitystä, erityisesti kuntatasolla.

Syyskokouksen puheenjohtajaksi valittiin Kyösti Harju (Lappeen yhdistys) ja sihteeriksi vt. toiminnanjohtaja Tuula Dahlman. Kokouksessa käsiteltiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2013. Molemmat hyväksyttiin johtokunnan esittämässä muodossa.

Erovuorossa ollut Anni Kekki Joutsenon yhdistyksestä valittiin uudelleen johtokuntaan kolmivuotiskaudeksi 2013-2015. Johtokunnan pitkäaikaiset jäsenet Marketta Aro ja Reino Parkko jättäytyivät pois tehtävästään, heidän tilalleen uutena johtokuntaan valittiin Juha Sajomaa Elimäeltä ja Riitta Torikka Valkealasta.

MTK:n liittokokous järjestettiin Savonlinnassa kesäkuun lopussa, 28-29.6.2012. Kokoukseen osallistui MTK-Kaakkois-Suomesta yhdeksän varsinaista kokousedustajaa. Liittokokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin kolme asiakirjaa, joiden teemat ovat markkinavaikuttaminen, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja järjestön toiminnan kehittäminen.

4.6. Johtokunnan kokoukset

MTK-Kaakkois-Suomen liiton johtokunta on vuoden aikana kokoontunut seitsemän kertaa. Kokouksissa on käsitelty ajankohtaisia aiheita ja maakuntatason linjauksia.

Johtokunta on ottanut kantaa mm. suunnitteilla olevaan yhteismetsäsasiaan, MTK:n talousryhmän linjauksiin ja maaseutunuorten toimintaan, Etelä-Karjalan hankintapalveluiden päätökseen hankkia julkisiin laitoksiinsa maito ulkomaiselta toimijalta, aikuiskoulutusyhtymässä tehtyyn esitykseen maaseutuyrittäjille suunnatun koulutuksen lakkauttamisesta Etelä-Karjalassa.

Liiton johtokunta tapasi alueen kansanedustajia maaliskuussa Lappeenrannassa. Tilaisuudessa keskusteltiin maa- ja metsätalouden merkityksestä Kaakkois-Suomen alueella sekä Jyrki Kataisen hallituksen budjettikehyksestä.

Johtokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin

	17.1.	12.3.	17.4.	25.6.	23.10.	21.11.	18.12.
Reino Parkko	x	x	x	x	x	x	x
Kari Niemi	x	x	x	x	x	x	x
Marketta Aro	x	x	x	x	poissa	x	x
Anni Kekki	x	x	x	x	poissa	x	poissa
Tero Kiviaho	x	x	x	x	poissa	poissa	poissa
Jaakko Koskinen	x	x	x	poissa	x	x	x
Timo Neuvonen	x	x	x	x	poissa	x	x
Antti Suonio	x	x	x	x	x	poissa	x
Risto Sairanen	x	x	poissa	poissa	poissa	poissa	poissa
Arto Vuorela	x	x	x	x	x	x	x
Pekka Helkala (MTK:n valtuus- kunnan edustaja)	poissa	x	x	x	x	poissa	poissa
Jouni Muukka (MTK:n valtuus- kunnan edustaja)	x	x	x	x	x	x	poissa
Matti Seitsonen (MTK:n johto- kunnan edustaja)	x	x	x	x	poissa	x	poissa

4.7. Edustus toimielimissä ja hankkeissa

Maakunnalliset yhteistyöryhmät:

Etelä-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmä MYR
Kymenlaakson maakunnan yhteistyöryhmä MYR
Kouvolan lomitushallinnon yhteistoimintaryhmä
Parikkalan seudun lomitushallinnon yhteistyöryhmä
Savitaipaleen lomitushallinnon yhteistyöryhmä
Kouvolan seudun ammattiopiston luonnonvarajaos
Kaakkois-Suomen vesienhoidon suunnittelun yhteistyöryhmä
Kymenlaakson ilmasto- ja energiastrategiatyöryhmä
Etelä-Karjalan Maaseudun kehittäjät ry
Kymenlaakson sikatalouskerho
Kymenlaakson lihanautakerho
Etelä-Karjalan Työkunto Oy:n maatalouden yhteistyöryhmä, sisältää myös Imatran ja Parikkalan alueet

Neuvottelukunnat:

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen neuvottelukunta
Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen maaseutujaosto

Kymenlaakson liiton ympäristöpoliittinen neuvottelukunta
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän ammatillisen koulutuksen
neuvottelukunta
ELY-keskuksen viljelijäraati

Hankkeet:

Maatilojen turvallisuus Kaakkois-Suomessa -koulutushanke
Maatilan hyvinvointi -koulutushanke
Nupit Kaakkoon -koulutushanke
Kaakkois-Suomen tukitieto -hanke
Etelä-Karjalan ruokakulttuuriryhmä
Kaakkois-Suomen maaseudun nykytila ja tulevaisuuden näkymät

Muut:

Maanomistajien Arviointikeskus Oy
Myllykosken Tilitoimisto Oy
ProTalous Oy
ProAgria Etelä-Karjala ry
Lomayhtymän Karjalan osasto
Kouvolan Maatalo Oy
Viljelystalo Oy
Harjun Oppimiskeskus Oy
Lappeenrannan Ravirata Oy
Raisio Oyj
Metsä Board
Neo Industrial Oyj
Fortum Oyj
Neste Oil Oyj

5. Maaseutunuoret

Kaakkois-Suomen alueella toimii vireä maaseutunuorten valiokunta ja monenlaista toimintaa järjestettiin vuonna 2012.

Maaseutunuorten valiokunnan kevät- ja syyskokouksen lisäksi nuorten työvaliokunta kokoontui neljä kertaa toimintavuoden aikana. Syyskokouksen yhteydessä Yli-Kaitalan lomamökeillä marraskuussa pidettiin yhteinen illanvietto saunoen ja ruokaillen.

Valtakunnallisiin maaseutunuorten kevät- ja syysparlamentteihin osallistui kaakkoissuomalaisia maaseutunuoria yhteensä vajaat kymmenen. Parlamentit pidettiin vuonna 2012 Helsingissä ja Hämeenlinnassa.

Vapaamuotoisempaa toimintaa järjestettiin Myllymäen ulkoilupäivän tiimoilta maaliskuussa ja heinäkuussa Imatran seudulla kartingin ja yhteisen illanvieton merkeissä.

Lisäksi toimintavuonna aloitettiin maatalousmatkan suunnittelu Saksaan keväälle 2013. Osallistujia matkalle ilmoittautui marraskuun loppuun mennessä hiukan yli 20 henkeä, joten matka päätettiin toteuttaa huhtikuussa 2013.

Maaseutunuoret olivat syyskuussa Elimäen lähiruokamessuilla ja Lappeenrannan maaseutumarkkinoilla jakamassa uutispuuroa. Muun muassa Lappeenrannassa uutispuuroa haluavia ihmisiä oli jonoksi asti.

Perinteiset maaseutunuorten joulutulet sytytettiin ennen joulua 21.12. Anjalankoskella, Elimäellä, Iitissä, Lappeenrannassa, Parikkalassa, Haminassa ja Valkealassa.

6. Sektorikohtaiset katsaukset

6.1 Vilja

Kotimaisen vilja- ja öljykasvissektorin toimintaympäristö on muuttunut paljon viime vuosina. On selvää, että muutoksia tapahtuu myös jatkossa. Näkyvin toimintaympäristön muutos on ollut korkeampi hintataso ja hintavolatiliteetin kasvu viljan tarjonnan heilahtelun ja varastojen pienenemisen seurauksena. Viljasektorin toimintaympäristön muutoksia ohjaavat selkeät kehityssuunnat, kuten maailman väestön kasvu, kehittyvien maiden elintarvikekulutuksen rakennemuutokset ja ilmaston muutos. Myös rahan sijoittajat ovat kiinnostuneet viljasektorista.

Edellä kerrotut muutokset markkinoilla, politiikassa ja muussa toiminnassa heijastuvat tulevana vuosina suoraan Suomen viljasektorin toimintaan. Vaikka toimimme kansainvälisillä viljamarkkinoilla myös Suomessa, ei viljan tuottaja ole saanut samaa hintaa kuin esimerkiksi Saksassa. Tätä ongelmaa on käsitelty kaikissa vilja-alan kokouksissa ja seminaareissa. MTK:n viljaosasto lähti yhteistyössä muiden viljaosaajien kanssa selvittämään keinoja tämän hintaeron pienentämiseksi. Tulevana vuonna saadaan lisätietoja hankkeen edistymisestä.

MTK:n viljaosasto on mukana vilja-alan yhteistyöryhmässä (VYR), jossa se toimii aktiivisesti. VYR:n kautta on järjestetty erilaisia koulutuksia ja kursseja ympäri eteläisen Suomen. MTK:n viljavaliokunta on suoraan antanut lausuntoja eri toimijoille ja tehnyt muutamia sopimuksia esimerkkinä kasvinjalostajien kanssa tehty sopimus TOS-maksun suuruudesta.

Vaikka viljan hintataso oli 2012 kohtuullisella tasolla, olivat säät sadon korjuukaudella erittäin hankalat ja satoa ei saatu korjattua kaikilta sateen pehmittämiltä pelloilta. Satoa saatiin keskimäärin normaali määrä, mutta paikalliset vaihtelut olivat suuria. Samoin

viljan laatu kärsi syksyn sateista. Korjaamatta jäävän alan suuruus oli noin 8,5 % viljelyalasta.

Öljykasvisato jäi neljänneksen edellisen vuoden satoa pienemmäksi. Lisäksi jopa joka viides rypsi- ja rapsihehtaari jäi toimintavuonna korjaamatta.

Viljelyn kustannukset ovat nousseet, etenkin lannoitteiden ja polttoöljyn korkeat hinnat rasittavat viljan tuottajaa. Syksyn 2012 kuivatuskustannukset ovat olleet poikkeuksellisen korkeita, jopa kaksinkertaisia aiempiin vuosiin verrattuna. Erot kannattavuustuloksissa ovat tilojen välillä suuria. Tuloksessa ratkaisevaa on ollut saadun sadon määrä ja sen laatu.

Toimintavuoden keväällä etenkin ohran ja kauran kylvösiemenestä oli paikoin pulaa eikä sateinen korjuukausi helpottanut siemenviljatilannetta. Pitkittynyt puintikausi alensi siemenviljan itävyyttä, joten tuleva kevät voi olla haasteellinen siemenviljan osalta.

6.2 Maito

Maidontuotannon rakennekehitys jatkui voimakkaana Suomessa ja erityisesti Kaakkois-Suomessa. Maidontuotanto oli alueellamme 102,5 miljoonaa litraa, jossa vähennystä oli edelliseen vuoteen 3,3 % (koko maassa -0,1 %). Maidontuottajien lukumäärä aleni vuoden aikana Kaakkois-Suomessa 8,2 % (koko maassa vähennystä -6,2 %). Myös tuottajille suunnatun kyselyn tulosten perusteella tuotannon tulevaisuuden kehityssuunnitteet alueella ovat muuta maata heikommat. Maidontuotanto kunnittain näkyvä alla olevasta taulukosta (lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus).

Maidon tuottajahinta nousi 5,1 % edellisestä vuodesta, ollen keskimäärin 42,6 snt/l, joka on 11 snt yli EU:n keskimääräisen hinnan. Tuotantokustannusten nousu oli kuitenkin vielä nopeampaa. Erityisesti valkuais- ja viljaväkirehujen hinnat nousivat useita kymmeniä prosentteja.

Maitotuotteiden kulutuksessa suuntaus on ollut kuluneena vuonna rasvaisempiin tuotteisiin. Voin myynti Suomessa nousi 9,4 %, mikä on neljäs vuosi peräkkäin varsin voimakasta kasvua.

MTK – Kaakkois-Suomi toimii eteläisten tuottajaliittojen yhteisessä maitovaliokunnassa. Valiokunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana. Kokouksissa käsiteltiin mm. maitokiintiöiden muuttamista tukioikeuskiintiöiksi pohjoisen tuen tuotantorajoitteen hallitsemiseksi ja EU:n tukiohjelmakauden vaihtumisen esille tuomia kysymyksiä. Markkinaedunvalvontaa on harjoitettu osallistumalla Osuuskunta Tuottajain Maidon ja Valio Oy:n hallintoon. Nupit Kaakkoon maitotilojen koulutushankkeeseen on osallistuttu ohjausryhmätyöskentelyn kautta.

Maidontuotanto Kaakkois-Suomessa v. 2012

Kunta	Tiloja	Maitoa 1000 l/tila	Keskimäärin/tila
KYMENLAAKSO			
Hamina	30	4 511	150 000
Iitti	22	4 548	207 000
Kouvola	110	27 235	248 000
Miehikkälä	20	4 001	200 000
Pyhtää	7	1 716	245 000
Virolahti	19	5 324	280 000
Yht.	208	47 335	228 000
ETELÄ-KARJALA			
Lappeenranta	72	13 594	189 000
Lemi	20	3 737	187 000
Luumäki	12	2 872	239 000
Parikkala	53	14 648	276 000
Rautjärvi	16	2 712	170 000
Ruokolahti	21	3 061	147 000
Savitaipale	30	9 820	327 000
Suomenniemi	5	564	113 000
Taipalsaari	14	3 841	274 000
Muut kunnat	3	911	304 000
Yht.	246	55 760	227 000
YHTEENSÄ	454	103 095	227 000

6.3 Liha

Lihan tuotanto väheni toimintavuonna edelleen liiton alueella. Alkuvuoden myönteinen kehitys lihantuotannon kannattavuuden suhteen kääntyi kesällä laskuun, johtuen rehuviljojen ja valkuaisrehujen maailmanmarkkinahintojen voimakkaasta noususta. Rehujen hinnan korotukset todella suuria, yli 30 %. Tuottajahintoihin saatiin jonkin verran korotuksia, mutta ei vielä läheskään riittävästi, jotta tuotanto olisi kannattavaa.

Lihasiat menivät teuraaksi pääsääntöisesti ajallaan. Nautapuolella sen sijaan teurasruuhkat olivat yleisiä. Porsaat ja vasikat olivat ruuhkassa lähes koko vuoden ja hakuajat venyivät viikkojen mittaiseksi. Tämä rasitti tuottajia taloudellisesti ja aiheutti vaikeuksia täyttää kaikkia direktiivien mukaisia eläinten tilavaatimuksia.

Vuoden vaihteessa päättyi sikojen hyvinvoinnin vähimmäisvaatimuksia koskevan EU-direktiivin siirtymäaika. Kaikki EU-maat eivät vieläkään noudata direktiiviä. Tarkkoja tietoja siitä kuinka hyvin eri jäsenmaissa direktiiviä noudatetaan, on kuitenkin vaikea saada. Lisäksi EU-tasolla keskustellaan lähinnä vain emakkojen ryhmäkarsinavaatimuksesta eikä niinkään koko direktiivin noudattamisesta.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että viljojen hinnat jäävät selvästi aiempaa korkeammalle tasolle pysyvästi. Jotta lihan tuotanto voisi jatkua myös liiton alueella, olisi tuottajahintoihin saatava nopeasti riittäviä korotuksia. Muuten lihantuotanto laskee edelleen liiton alueella, eikä uusia investointeja saada käynnistettyä. Kaikkien liha-alan toimijoiden on tehtävä koko ajan töitä kotimaisen lihantuotannon turvaamiseksi. Kotimaisen kuluttajan on voitava luottaa suomalaisen lihantuotannon eettisyyteen ja puhtauteen; vain näin voimme perustella korkeampaa hintaa verrattuna tuontilihaan.

6.4 Luomu

Kolmen liiton yhteinen luomuvaliokunta kokoontui kaksi kertaa vuoden 2012 aikana. Kokouksissa keskusteltiin luomutuotteiden markkinatilanteesta ja käytiin läpi kulunutta kasvukautta alueittain.

Bjarne Westerlund, joka on kolmen liiton yhteisen luomuvaliokunnan sihteeri, on mukana MMM:n luomutyöryhmässä, jossa käydään läpi tulevan ohjelmakauden luomulinjauksia. Toiveena on saada kevennettyä luomubyrokratiaa ja sitä kautta helpotusta tuottajien toimintaan tilatasolla.

Kasvukausi oli sateinen viime vuonna ja hankaloitti peltotöitä niin keväällä kuin syksylläkin. Osa syystöistä jäi tekemättä, koska pellot olivat paikoitellen niin märkiä, että kasvustoa ei saatu korjattua ollenkaan. Kuivatuskustannukset olivat korkeat korjatun viljasadon osalta ja korjatun sadon laatu vaihteli huomattavasti paikallisestikin. Syysviljojen kylvöä sateet haittasivat taas todella paljon. Odotettavissa onkin edelleen pulaa kotimaisesta syysrukiista, joten rukiin hinta tulee todennäköisesti pysymään edelleen hyvänä.

Kesän sateet saattoivat paikoittain haitata vehnän laatua ja satotasoa. Hyvälaatuistakin viljaa saatiin, koska sateiden paikalliset erot olivat suuret. Kuluvana satokautena tarjontaa leipäviljalaatuisesta vehnästä on ollut sateista huolimatta, joten hinta on pysynyt suunnilleen edellisen vuoden tasolla.

Kauran kysyntä on pysynyt hyvänä ja sen mukana hintatasokin on säilynyt hyvänä. Kauralla on edelleen kysyntää sekä kotimaassa että ulkomaillakin.

Mallasohran kysyntä on yhä nousussa ja se on varteenotettava vaihtoehto viljelykasviksi. Ohran viljely on luomutuotannossa haastavaa, mutta hintatason ollessa kohdallaan sitä kannattaa kokeilla. Ohralla on myös kysyntää rehuviljäksi.

Valkuaisrehujen kysyntä kasvaa edelleen, johtuen luomukotieläintilojen valkuaisrehuvaatimusten tiukentumisesta. Muutenkin kotimaisen valkuaisen kysyntä kotieläinten ruokinnassa on nousussa. Härkäpapu ja myöhäiset hernelajikkeet kärsivät sateisesta ja viileästä kesästä samoin kuin rypsi. Osa kasvustosta jäi korjaamatta kokonaan, koska viileän kesän johdosta kasvit eivät ehtineet valmistua ajoissa. Rypsin osalta viljelynto on hiipunut, koska luomuviljojen viljely on kannattavampaa ja viljelyvarmempaa kuin rypsin viljely.

Luomujuureksilla, – vihanneksilla sekä – marjoilla kysyntää on enemmän kuin tarjontaa. Vähäisten viljelyalojen johdosta niin täällä Kaakkois-Suomessa kuin koko maassakin tuotantoa voisi lisätä. Tuotannon työvoimavaltaisuus ja erilainen viljelytekniikka ja konekanta kuin viljantuotannossa hidastavat puutarhakasvien viljelyn laajentumista. Myös vähittäiskaupassa näkyy luomutuotteiden kysynnän nousu. Kaupan tiskillä luomutuotteiden valikoima on lisääntynyt niin kotimaisen kuin ulkomaisenkin tarjonnan osalta. Luomukotieläintuotteita menee enemmän kuin niitä tuotetaan, mutta tuotannon kasvua hidastaa epävarmuus kysynnästä ja korkeammat investointikustannukset tiukempien tuotantotilavaatimusten johdosta.

Luomutuotannon näkymät ovat tällä erää hyvät ja toivottavasti uusi ohjelmakausi toimenpiteineen antaa uusia mahdollisuuksia luomutuotannolle. Luomutarkastustenkin osalta tulee muutoksia nykykäytäntöön, koska luomuviljelyn lisääntyessä luomutarkastuksiin varatut taloudelliset resurssit eivät riitä nykymuotoiseen tarkastukseen tilojen määrän lisääntyessä.

6.5 Ympäristö- ja maapolitiikka

MTK-Kaakkois-Suomen ympäristöpolitiikka pohjautuu MTK:n ympäristöohjelmaan, missä uudistuvat luonnonvarat ja niiden kestävä käyttö ovat avainasemassa. Maa tuottaa meille ruokaa, lämpöä ja uusiutuvia luonnonvaroja. Maapolitiikassa katsomme, että yksityinen maaomistus on perustuslain suojaama oikeus. Maanomistukseen liittyvä pakkolunastus tai käyttöönotto on hyväksyttävää vain yleistä käyttöä varten ja täyden korvauksen periaatteella.

Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson liiton alueella tehtiin vuoden 2012 aikana useita ympäristö- ja maapolitiikkaan liittyviä esityksiä strategioiksi ja osamaakuntakaavoiksi. Näihin kaikkiin osallistuttiin joko valmisteluvaiheessa tai antamalla lausunto luonnoksesta.

Etelä-Karjalan suunnitteilla olevaan ilmasto- ja energiastrategiaan on annettu lausunto.

Kymenlaakson energiamaakuntakaava on hyväksytty Kymenlaakson liitossa. Suunnitteilla olevaan Kymenlaakson maakuntakaavaan, kauppa- ja merialue, on annettu lausunto.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen suunnitelmaan Itämeren tila yhdessä paremmaksi, Suomen merenhoitosuunnitelma, on otettu kantaa lausunnossa. Vesienhoidon suunnittelun yhteistyöryhmän kokouksiin on osallistuttu, missä aiheina ovat olleet toisen ohjelmakauden pintavesien ja pohjavesien luokittelut.

Kouvolan kaupunki ja Iitin kunta aikoivat tiukentaa ympäristönsuojelumääräyksissään pohjavesillä tapahtuvaa maatalouden toimintaa kovemmiksi kuin yleiset määräykset vaativat. Lausunnossa asiasta ja neuvottelussa virkamiesten kanssa päästiin sopuun lievemmästä soveltamisesta.

Etelä-Suomen MTK- ja MO-liittojen yhteisiin ympäristövaliokunnan kokouksiin osallistuttiin. Kokouksissa puhuttavia aiheita olivat: jokamiehen oikeudet, maakuntakaavat, maankäyttö ja rakentaminen, ympäristöluvut, tuulivoimalat, vesistöasiat ym.

Jokamiehen oikeudet oli toimintavuonna 2012 voimakkaasti esillä niin asiantuntijatapaamisissa kuin julkisessa keskustelussa. Asian tiimoilta kansanedustaja Kimmo Tiilikainen järjesti yhteisen sidosryhmäkokouksen, jossa MTK-Kaakkois-Suomi oli mukana kutsuttuna asiantuntijana. Tilaisuudessa oli mukana myös alueen yrittäjiä sekä kuntien, valtionhallinnon ja toimialajärjestöjen edustajia.

6.6 Sosiaalipolitiikka

Maatalouslomituksesta Kaakkois-Suomen alueella vastaa kolme lomitushallinnon paikallisyksikköä; Parikkalan, Savitaipaleen ja Kouvolan yksiköt. Paikallisyksiköt ovat perustaneet lomituksen yhteistoimintaryhmiä, jonka jäseninä ovat lomituksen eri osapuolet. MTK–Kaakkois-Suomen edustajat ovat osallisina kaikissa kolmessa yhteistoimintaryhmässä ja ryhmät ovat kokoontuneet pääsääntöisesti pari kertaa vuoden aikana. Yhteistoimintaryhmät seuraavat lomituspalveluiden toimivuutta ja käsittelevät lomitukseen liittyviä asioita.

Vuoden 2012 aikana on seurattu valtiontalouden säästötoimista lomitustoimintaan kohdentuvia säästösuunnitelmia. Nämä väistämättä vaikuttavat kotieläintilan yrittäjien hyvinvointiin ja vaikeuttavat jo ennestään hankalaa työstä irrottautumista. Huoli lomituksen sujuvuudesta ja toimivuudesta tulevaisuudessa on suuri, lomitustalouden kehittämiseksi on ehdottoman tärkeää olla mukana laajalti.

Maatalousyrittäjille suunnattua työterveyshuoltoa on tarjolla Kaakkois-Suomen alueella sekä julkisen terveydenhuollon että yksityisten palveluntarjoajien kautta. Työterveyshuoltoon on perustettu myös yhteistoimintaryhmiä, joilla on samat tehtävät kuin lomitussyhteistyöryhmillä. Yhteistyöryhmiin osallistui vuonna 2012 sekä tuottajayhdistysten edustajia että liiton toimihenkilöitä. Tuottajaliitto on omalta osaltaan

pyrkinyt lisäämään viljelijöiden halukkuutta liittyä työterveyshuoltoon tuomalla asiaa julki järjestämässään tilaisuuksissa.

MTK-Kaakkois-Suomi oli mukana eteläisten liittojen sosiaalivaliokunnassa, jonka puheenjohtajana toimi Markku Nieminen MTK-Hämeestä ja sihteerinä MTK-Kaakkois-Suomesta Eeva Saarikorpi. Valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana kolme kertaa (6.3., 7.8., 28.11.). MTK-Kaakkois-Suomen edustajina sosiaalivaliokunnassa toimivat Jouni Muukka Savitaipaleelta ja Helena Pesonen Vuokselta.

Tuottajaliiton edustajat osallistuivat MTK:n järjestämään sosiaalipoliittisten toimijoiden koulutukseen Jyväskylässä 6.-7.8. Koulutuksen teemana oli huoli kotimaisen ruoan tekijöiden jaksamisesta. Sosiaalivaliokunta käsitteli kaikissa vuoden aikana pidetyissä kokouksissaan lomituksen sujuvuutta, työterveyshuollon saavutettavuutta ja yleisesti viljelijöiden työhyvinvointiin liittyviä asioita.

Vuoden 2013 alusta muuttuvat MYEL-laki ja lomituspalvelulaki aiheuttaa paineita kotieläintiloille, myel-maksut nousevat ja lomituseräjästytyt kiristyvät. Huoli näiden asioiden ympärillä on aiheellinen ja keskustelua tulee jatkaa edelleen.

MTK-Kaakkois-Suomi osallistui Melan ja Maatilojen Turvallisuus -hankkeen kanssa yhteistyössä Varhaisen välittämisen malli-päivän toteuttamiseen Lappeenrannassa 22.10., osanottajia oli 30 henkeä.

7. Liiton talous

Dokumentit ovat toimintakertomuksen liitteenä.

8. Jäsenedut

Lisätietoa sekä liiton toimihenkilöiltä että seuraavilta Internet-sivuilta:

<http://www.mtk.fi/mtk/jasenedut>

http://www.mtk.fi/liitot/kaakkoissuomi/jasenedut/fi_FI/kaakkoissuomi_jasenedut/